

Remissvar

Fi2023/01508

Förslag om sänkt skatt på plastbärkassar inför budgetpropositionen 2024

Nordisk Bioplastförening tackar för möjligheten att svara på er remiss.

Sammanfattning av vårt ställningstagande

Även om det finns ett antal skevheter med plastpåseskatten idag, så har den tveklöst medfört en beteendeförändring hos konsumenterna. Inom Nordisk Bioplastförening, så ser vi det som viktigt att tillvarata det positiva och förändra det negativa med plastpåseskatten istället för att bara diskutera avgiftens storlek.

Vi föreslår att istället förändra skatten så att den styr mot en utveckling som är önskvärd vad gäller såväl plastförpackningar som förpackningar rent generellt. Eftersom bioplasten bör ses som en del av lösningen vad gäller miljö- och klimatfrågorna så föreslår vi att innehållet av bioplast jämföras med mängden återvunnen plast. En påse som skulle innehålla 100% bioplast, 100% återvunnen plast eller en blandning av bioplast och återvunnen plast som tillsammans utgör 100% av materialet i påsen skulle därför undantas skatten. Detta skulle dessutom harmoniera med de förslag som nu diskuteras inom EU vad gäller PPWR (Plastförpackningsförordningen). Vi bör också utöka skatten att gälla tunnare avfallspåsar för att undvika billig import av miljömässigt sämre plast.

Det skulle förmodligen också medföra att Sverige slipper betala in extra avgifter till EU om mängderna jungfrulig fossil plast skulle öka igen.

Det är viktigt att kunna vidareutveckla systemen med kompostering och återvinning tillsammans med plasterna för att nå ett mål där förbränning eller deponering har upphört. För att möjliggöra en sådan utveckling, krävs att bioplasterna och återvunnen plast stimuleras att utvecklas via efterfrågan.

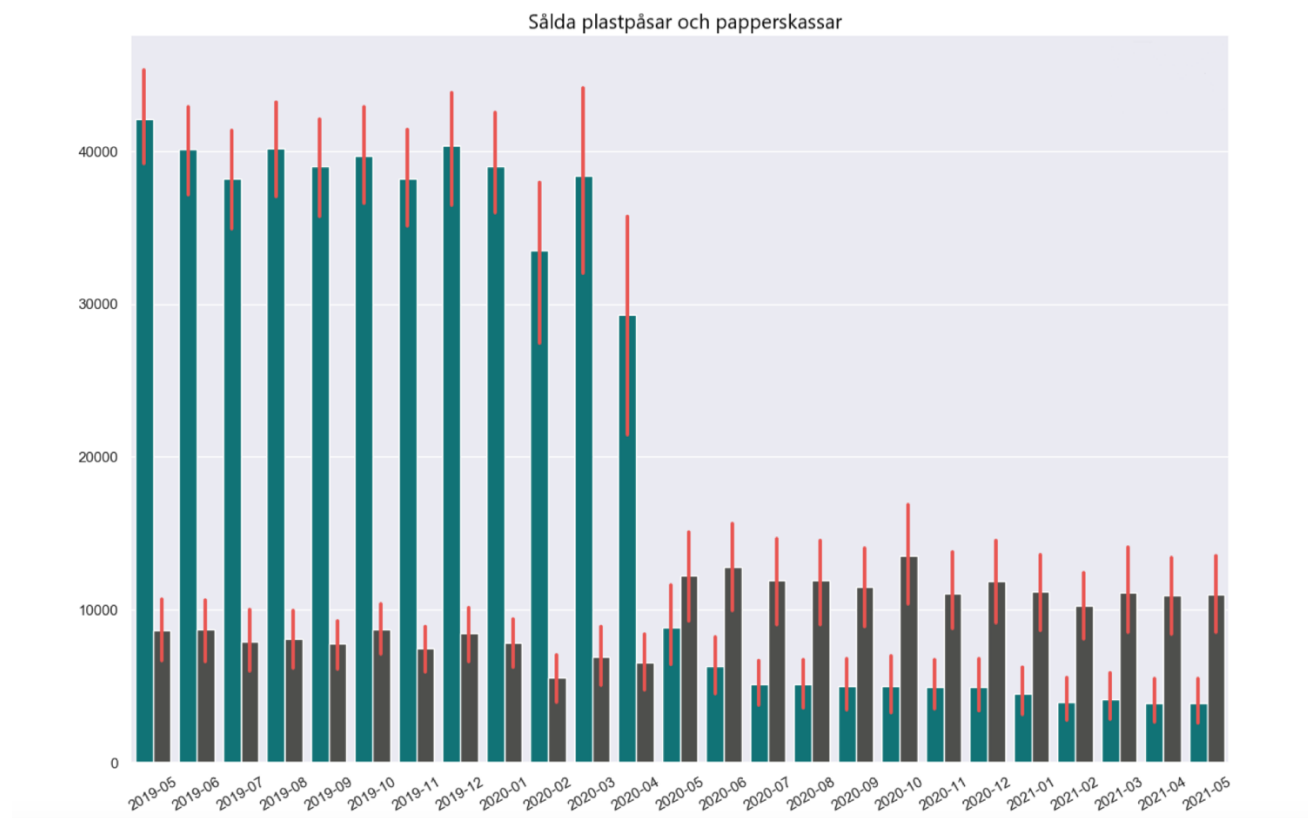
Bakgrunden till vårt ställningstagande

Vi är tveksamma över uppgiften, enligt ert missiv, om att plastkassar skulle ha blivit fullt ersatta av pappkassar och att detta skulle leda till ett högre eller likvärdigt koldioxidavtryck samt högre kostnad för hushållen. Det finns inga data som pekar på det. Från Naturvårdsverkets och IVLs rapportering

har vi däremot noterat att ökningen av papperskassar och avfallspåsar långt ifrån tycks ha ätit upp den miljömässiga vinsten eller medfört ökade totalkostnader för hushållen:

Figur1: Gröna staplar visar genomsnittliga antalet plastpåsar som säljs i butikerna per månad. De bruna staplarna visar antalet sålda papperskassar i butikerna per månad. Den orange linjen visar ett 95% konfidensintervall.

Skulle vi jämföra utfallen från använda källor nedan i tabell form så har vi följande utseende:

	Antal/person ⁱⁱ	Pris/styck, Skr ⁱⁱⁱ	Total kostnad för kund, Skr	Varav skatt, Skr
Före skatten				
Plastbärkassar	74	3	222	44,4
Pappkassar	19	3	57	11,4
Summa			279	55,8
Efter skatten				
Plastbärkassar	14	7	98	38,5
Pappkassar	33	3	99	19,8
Extra rullkassar (50% mindre plast/påse)	60	1	60	12

Summa			257	70,3
EU-avgift ^{iv} före skatten				19,8
EU-avgift efter skatten				3,78
Totalkostnad/person inkl skatteeffekter och EU-avgifter				
Före skatten				243,18
Efter skatten				190,48

Om detta stämmer så har vi (10 miljoner invånare) nu fått 618 miljoner färre plastbärkassar
140 miljoner fler pappersbärkassar
1,3 miljoner fler avfallspåsar på rulle, vilket är en misstänkt låg siffra. Men även om varje plastbärkasse skulle ha ersatts med en avfallspåse, så skulle plastmängden ändå halveras.

Avfallspåsar innehåller i regel hälften så mycket plast, men kan ändå innehålla billig men miljömässigt sämre plastkvaliteter. Statistiken som rör avfallspåsar är i denna sammanställning osäker eftersom handeln kan ske utanför dagligvaruhandelns butiker.

Några miljö- och klimatomåttliga suboptimeringar är därför svåra att påvisa, men en beteendeförändring är helt tydlig. Vi ser därför inga giltiga skäl att varken minska eller avskaffa plastpåseskatten, men däremot bör vi förändra skatten till att vara betydligt mer relevant vad gäller syftet att styra konsumentens beteende.

Plastpåseskatten bör utformas bättre för att styra mot en hållbar plastutveckling och stimulera konsumenterna att göra bättre val. Plastpåseskatten har tyvärr hittills inte tagit tillvara de miljömässigt bättre plastalternativen. Eftersom bioplasten idag bara utgör 1% av plastråvaran, så skulle plastpåseskatten kunna vara ett utmärkt sätt att premiera utvecklingen av bioplast eller återvunnen plast.

Påsar som är 100% tillverkade av bioplast eller återvunnen plast, eller blandningar därav, bör därför vara helt undantagna plastpåseskatten.

Att elda sopor och plast är visserligen inte optimalt ur klimat-eller resurssynpunkt, men att på sikt övergå från eldning till 100% kompostering respektive återvinning skulle innebära att ingående plaster i hushållssoporna bör vara bionedbrytbara och/eller designade för 100% återvinning. Bioplasten kommer därför ha en viktig roll att fylla vad gäller såväl klimatmål som att förebygga spridning av mikroplaster.

Bergshamra, 23-06-19

För Nordisk Bioplastförening, ordförande Magnus Hedenmark

KÄLLOR:

ⁱ <https://naturvardsverket.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1647891&dswid=-6532>

ⁱⁱ <https://www.naturvardsverket.se/data-och-statistik/plast/plastbarkassar/>

ⁱⁱⁱ <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/aktuellt/nyheter-och-pessmeddelanden/effekter-av-plastbarkasseskatten/>

^{iv} <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020D2053>
<https://www.dn.se/sverige/slopad-plastpaseskatt-kan-oka-avgift-till-eu/>

